

พัฒนาคือสร้างสรรค์

เอกสารสรุปบทเรียนเด่นในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

เล่มที่ 1 พ.ศ. 2564

“ เสริมสร้าง พลังชุมชน พึ่งตนเองได้ ”

พช. ปลูกพลังผู้นำ อช.
หนูน “โคก หนอง นา พช.” สร้างชุมชนเข้มแข็ง

2

One Plan : แผนพัฒนาตำบล
สู่การพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

6

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
พัฒนาพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา พช.”

9

เกริ่นนำ

“ การทำงาน ของ
กรมการพัฒนาชุมชน ในปี 2564
เป็นปีแห่งการเสริมสร้างพลัง
และยกระดับขีดความสามารถ
ของชุมชน เพื่อให้คนยังชีพอยู่ได้
มีงานทำ มีรายได้ เศรษฐกิจชุมชน
ฟื้นตัว และสามารถพัฒนาสู่อนาคต
ได้อย่างสมดุล ตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียง ”

บทความในเอกสารสรุป
บทเรียนเด่นในพื้นที่เล่มนี้ เกิดจาก
ผลการขับเคลื่อนงานการพัฒนา
ชุมชน เพื่อเสริมสร้างพลังชุมชน
ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

ISBN : 978-974-458-702-2

จำนวน : 10,000 เล่ม

ปีที่พิมพ์ : พฤษภาคม 2564

จัดทำโดย : สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
5 ธันวาคม 2550 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง
เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์/โทรสาร 02 141 6131, 02 143 8913
เว็บไซต์ : <http://chumchon.cdd.go.th>
อีเมล : chumchon2560@gmail.com

พิมพ์ที่ : บริษัท ใช้หัว ครีเอชั่น จำกัด
937 ถนนจรัญสนิทวงศ์ ซอย 40
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

พช. ปลุกพลังผู้นำ อช.

หนุน “โคก หนอง นา พช.” สร้างชุมชนเข้มแข็ง

ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน หรือ “ผู้นำ อช.” เป็นอาสาสมัครนักพัฒนาของ
กรมการพัฒนาชุมชน ที่ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2512 ในการ
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนที่มีจิตอาสา สมัครใจเข้าร่วมพัฒนาชุมชนของตน
ทั้งในระดับหมู่บ้านและตำบล โดยระดับหมู่บ้านเรียกว่า “อาสาพัฒนาชุมชน หรือ อช.”
มีทุกหมู่บ้าน ๆ ละ ไม่น้อยกว่า 4 คน และระดับตำบลเรียกว่า “ผู้นำ อช.” ซึ่งได้รับ
การคัดเลือกจากเวทีประชาคมอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลละ 2 คน เป็นชาย 1 คน หญิง 1 คน
ปัจจุบันมี อช. จำนวน 289,580 คน และ ผู้นำ อช. จำนวน 13,500 คน (ณ ปี 2564)

สำหรับปี 2564 กรมการพัฒนาชุมชน ได้มอบหมายให้ อช./ผู้นำ อช. ดำเนินการ
ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพชีวิตครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.)
เพื่อแก้ปัญหาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน/หมู่บ้าน โดยเน้นการจัดกิจกรรม
แบบบูรณาการร่วมกับการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต
ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา พช.” สานต่อพระราชปณิธานของ
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และ
น้อมนำพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “สืบสาน รักษา ต่อยอด” สู่การปฏิบัติ ดังนั้น อช. และ ผู้นำ อช.
ในฐานะนักพัฒนาภาคประชาชนจึงร่วมกับเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนขับเคลื่อนโครงการดังกล่าว
เพื่อให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ของกรมการพัฒนาชุมชน ที่มุ่งหวังช่วยให้พี่น้องประชาชน
มีเศรษฐกิจฐานรากที่มั่นคง ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2565

ตัวอย่างของโครงการที่ประสบความสำเร็จจาก 3 ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่น
ระดับจังหวัด ที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับเกษตรกร ได้นำเอาหลักคิด วิธีการ ไปปรับใช้
ในพื้นที่ของตนเอง สร้างความมั่นคง พัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน

นายเกษมชัย แสงสว่าง ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการได้เข้ามาทำงานด้านอาสาพัฒนาชุมชน ประมาณ
ต้นปี 2540 เริ่มมีความสนใจในงานการเกษตร จึงได้เข้าไป
ร่วมอบรม อดทนในหลายแห่ง แล้วนำมาลงมือทำอย่างเข้าใจ
จนสามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้
นอกจากนี้ ยังได้นำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่จากในหลวงรัชกาลที่ 9
มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในพื้นที่อย่างสมบูรณ์

“ได้นำโมเดล “โคก หนอง นา” ฉบับย่อมาไว้ที่บ้าน
บนเนื้อที่กว่า 2 ไร่ มีการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง
ขุดคลองไส้ไก่ เพื่อกักเก็บน้ำให้เพียงพอใช้ตลอดทั้งปี เสร็จแล้ว
จึงนำเอาความรู้เหล่านี้ไปสร้างกระบวนการเรียนรู้ต่อยอด
ให้กับคนในชุมชน และที่นี่ยังเป็นหนึ่งในฐานการเรียนรู้ ที่มีชื่อว่า
ฐาน “โคก หนอง นา” และ ฐาน “คนมีพลัง” โดยนำเอา
พลังงานทดแทนมาปรับใช้ในพื้นที่ทำการเกษตร”

ปัจจุบัน เขายังเป็นวิทยากรขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ชุมชน
สมบูรณ์แบบบ้านหนองกระโดนมน และเป็นวิทยากรฝึกอบรม
โครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลัก
ทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา” กิจกรรมที่ 1 ฝึกอบรม
เพิ่มทักษะระยะสั้น การพัฒนามาสตรกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง

“คิด พูด ทำ” คิด อย่างเป็นระบบ พูด ปรัชญา วางแผน ทำ ลงมือทำทันที

และ เป็นต้นแบบ “ครูพาทำ” ในโครงการ “โคก หนอง นา”
แห่งน้ำใจ และความหวัง เรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี อบรมมาแล้ว
จำนวน 4 รุ่น ๆ ละ 100 คน

“เป็นความภูมิใจของชีวิต ที่ได้มีโอกาสสร้างองค์ความรู้
แนะนำให้เกษตรกรหลาย ๆ ท่าน ไม่เว้นแต่นักโทษในเรือนจำ ได้นำ
สิ่งที่เราได้ถ่ายทอดไปใช้ประโยชน์จริง ๆ ส่วนประโยชน์ที่เกิดขึ้น
กับคนในชุมชนที่เห็นได้ชัด คือ เกิดการรวมกลุ่มสร้างอาชีพ
ประมาณ 20 กลุ่ม ไม่ว่าจะเป็น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์
วิถีชุมชนหนองกระโดนมน กลุ่มธนาคารต้นไม้ กลุ่มศูนย์เรียนรู้
ชุมชน ฯลฯ เกิดกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม เรียกว่า
การทำงานแบบ “บวรส” คือ การทำงานร่วมกับ บ้าน วัด โรงเรียน
และส่วนราชการ เป็นการเดินหน้า คิดเชิงบวก ทำงานอย่าง
มีความสุข”

นอกจากนี้ ยังฝากเคล็ดลับสู่ความสำเร็จด้วยหลักการ
ทำงานว่า “คิด พูด ทำ” คิด คือการคิดอย่างเป็นระบบ คิดคน
เดียวไม่ออกให้หาคนร่วมคิด พูด นำไปพูดคุย ปรัชญา วางแผน
การทำงาน ทำ นำไปทำ ซึ่งต้องทำทันที ทำเล็ก ๆ แต่สร้าง
ความชัดเจน ที่ยิ่งใหญ่

นายสุรีย ลากเสนา ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลนาม่วง อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

จากจุดเริ่มต้นคือ เสียหายที่นาของภรรยาที่ทิ้งไว้กร้าง ไม่ได้ใช้ประโยชน์ จึงเกิดแนวคิดอยากทำการเกษตร แต่ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย เพราะสภาพเป็นพื้นที่นาดอน คือที่นาที่อยู่สูง ซึ่งมักจะเกิดปัญหาเรื่องน้ำไม่พอใช้ ไม่เหมาะจะทำการเกษตร แต่เขากลับพลิกพื้นผิวนาสู่ความอุดมสมบูรณ์ ปลูกสบประมาท ได้ในเวลาเพียง 3 ปีเศษ พร้อมด้วยรางวัลระดับจังหวัดอีกมากมาย

“หลังจากเกษียณก็แค่จะกลับมาพักผ่อนที่บ้าน แต่ไปเห็นที่นาของภรรยา แล้วเกิดเสียตึกถ้าจะปล่อยทิ้งไว้เลย ๆ เลยคิดจะทำนา ทำการเกษตร จึงเริ่มไปเรียนรู้ อบรมดูงานการทำเกษตรหลายแห่ง และเริ่มเป็นอาสาพัฒนาชุมชน ถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับชาวบ้าน และนำหลักการเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ทำ “โคก หนอง นา” ในพื้นที่ตัวเอง ซึ่งเป็นนาโคกหรือนาดอน มีความแห้งแล้ง ไม่มีทั้งน้ำประปา และไฟฟ้าเข้าไม่ถึง จนหลายคนมองว่าผมบ้า จะทำสำเร็จได้อย่างไร

ผมเริ่มลงมือทำประมาณปี 2560 ด้วยการปรับที่นา ขุดบ่อรอบนา ปลูกกล้วย ไม้สัก ไม้พะยูน ไม้มะค่าโมง เป็นต้น โดยไม่ใช้สารเคมี และมีการรวมกลุ่มกับเพื่อนเกษตรเข้าโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยสนับสนุนไร่ละ 2,000 บาท ก็รวมกันได้ 19 คน จึงได้งบประมาณขุดบ่อบาดาล และนำโซลาร์เซลล์มาสูบน้ำใช้ในพื้นที่ จากนั้นรวมกลุ่มเกษตรกรอีกจำนวน 175 ไร่ จนสามารถของบประมาณสนับสนุนขุดบ่อบาดาลจากภาครัฐได้สำเร็จ (กรมทรัพยากรธรณีอนุมัติงบประมาณ ปี 2565) ซึ่งอนาคตตั้งเป้าขยายต่ออีก 500 ไร่”

นอกจากนี้ ยังเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ชุมชน โดยใช้ที่นาของตนเองให้เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานของคนในชุมชน เพื่อเป็นต้นแบบครัวเรือนที่ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนจากโซลาร์เซลล์ในพื้นที่ ประกอบอาชีพเกษตรกร ยึดแนวทางการทำเกษตรแบบ “โคก หนอง นา” จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบระดับอำเภอ

“มีคนมาดูงานที่นี่แล้วนำไปทำตาม ซึ่งมี 16 คนไปขุดบ่อ ติดโซลาร์เซลล์ ลงทุนครั้งเดียว 40,000 – 50,000 บาท แต่มีน้ำใช้อุดมสมบูรณ์ตลอดปี เกษตรกรมีความมั่นคงด้านรายได้ ทั้งจากการทำนาปลูกข้าว ที่สร้างรายได้หลักแสนต่อปี และยังมีรายได้รายวันจากพืชผักสวนครัว กล้วย ไม้ ดอกไม้ ต่าง ๆ เฉลี่ยวันละ 300 - 400 บาท ก็อยู่ได้อย่างสบาย”

ท้ายนี้ ผมในฐานะผู้นำ อช. อยากฝากหลักในการทำงานที่ประสบผลสำเร็จว่า “ระเบิดจากข้างใน” คือเรียนรู้ให้เข้าใจ ลงมือทำ ไม่มีอะไรที่ทำได้ อย่าท้อ ไม่เอาตัวเงินมากำหนดความสุข แล้วเราจะไม่ทุกข์

**“ระเบิดจากข้างใน”
เรียนรู้ให้เข้าใจ
ลงมือทำ
ไม่มีอะไรที่ทำได้**

นางอมรรัตน์ หิรัญรุจิ ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ตำบลเขาหิน อำเภอบางบาล จังหวัดกระบี่

เจ้าของ “บ้านสวนลุงทอง” บนพื้นที่กว่า 13 ไร่ ได้เริ่มทำโครงการ “โคก หนอง นา” เพราะชอบในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน การบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

“ชอบงานอาสาสมัครมาตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเป็นครอบครัวข้าราชการ ก็จะคุ้นเคยกับชาวบ้านอยู่แล้ว จึงได้รับคัดเลือกจากหมู่บ้านให้เข้ามาเป็นผู้นำ อช. และได้เรียนรู้ด้านการเกษตร มีความสนใจเกษตรทฤษฎีใหม่ เลยยก “โคก หนอง นา” มาไว้ที่สวนปาล์มของตัวเองเสียเลย เพราะพอปาล์มราคาตก เราก็คิดว่าทำอะไรให้อยู่รอด ก็เริ่มตัดเอาปาล์มที่ไม่มีลูกออกให้แสงลอดลงมาเพื่อทำการปลูกพืชแซมในสวนปาล์ม ไม่ว่าจะเป็นหมาก มะพร้าว กาแฟ ผักสวนครัว และกล้วยด้วย ยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 การสร้างความมั่นคงทางแหล่งอาหารเป็นสิ่งจำเป็นมาก ก็มาทำตรงนี้อีกเต็มที่”

จากการทุ่มเทและจริงจังในการทำงาน ทำให้ “บ้านสวนลุงทอง” ผลิดอกออกผลเป็นความสำเร็จ สร้างกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชน เป็นศูนย์เรียนรู้ที่ใครหลายคนอยากมาศึกษาและนำไปประยุกต์ในพื้นที่ของตน โดยยึดหลักการทำเกษตรตามศาสตร์ของพระราชา สร้างรายได้ และความสุขให้กับคนในชุมชนอย่างแท้จริง

บ้านสวนลุงทอง ได้ดำเนินรอยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การพึ่งตนเอง เป็นแบบอย่างให้กับเกษตรกร คนในชุมชน ได้นำไปเป็นแบบอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการ

**“ต้องทำให้จริง
มั่นใจในสิ่งที่ทำ
และลงมือทำด้วยตัวเอง”**

ปลูกผัก เลี้ยงปลา ขุดบ่อน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปี และยังเชื่อในทฤษฎีการแบ่งปัน โดยสร้างพื้นที่ให้เป็นเสมือน “ตู้เย็น” ของหมู่บ้าน ใครอยากได้อะไรก็มาเก็บไป ไม่คิดเงิน แต่เราได้รับความสุข คือได้แบ่งปันผู้อื่น ถ้าขายก็จะจบลงที่ขาย แต่ถ้าแบ่งปันมันจะเกิดขึ้นทั้งหมู่บ้าน ส่วนที่เหลือก็นำไปขาย สร้างรายได้อีกทางหนึ่ง ชาวบ้านที่มาดูงานก็นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง บางคนไปปลูกผักเลี้ยงแซมในสวนยาง ขุดบ่อเลี้ยงปลา เลี้ยงหอยขมในบ่อปลา ทำแบบพอเพียงแต่เป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์

นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการพื้นที่ทำการเกษตร ซึ่งมองว่ามีผลโดยตรงต่อผลสำเร็จ ในการทำโครงการ “เราต้องรู้จักผืนดินของตัวเอง ต้องรู้ว่าเนื้อดินของเราเป็นแบบไหน เหมาะที่จะปลูกพืชอะไร ดูแลอย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ขอความรู้จากเกษตรกรที่มีประสบการณ์ได้ ก็ลองผิดลองถูกมาตลอด เราไม่ทำตัวเป็นน้ำเต็มแก้ว เปิดรับความรู้ใหม่ ๆ แล้วจะประสบความสำเร็จได้ โดยหลักในการทำงาน คือ **ต้องทำให้จริง มั่นใจในสิ่งที่ทำ และลงมือทำด้วยตัวเอง**” นางอมรรัตน์ หิรัญรุจิ กล่าวทิ้งท้าย

นี่เป็นเพียงตัวอย่างส่วนหนึ่งของผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน (ผู้นำ อช.) ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักทฤษฎีใหม่ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา” ของกรมการพัฒนาชุมชน ที่เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยใช้พลังของผู้นำชุมชนในการพัฒนา และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนของตนเอง ยกกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความสุข สามารถพึ่งพาตนเองได้ และนำไปสู่การทำให้เศรษฐกิจฐานรากเกิดความมั่นคง และยั่งยืนอย่างแท้จริง

One Plan : แผนพัฒนาตำบล สู่การพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืน

ในยุคโลกาภิวัตน์ ปัญหาต่าง ๆ มีความสลับซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงรวดเร็วยิ่งขึ้น การแก้ปัญหาจำเป็นต้องมีความรอบคอบ และคำนึงถึงผลกระทบอย่างรอบด้าน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย **กรมการพัฒนาชุมชน** ได้ส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนผ่านกระบวนการจัดทำแผนชุมชน เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ การแก้ไขปัญหา ด้วยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมโดยชุมชน มีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ภาศิการพัฒนฯ ผู้นำชุมชน และผู้อาศัยในชุมชน มาทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดอนาคตและกิจกรรมการพัฒนาของชุมชน สามารถแก้ปัญหาที่ชุมชนเผชิญอยู่ ซึ่งทุกคนได้รับประโยชน์ที่เกิดขึ้นร่วมกัน

ในปี 2562 **กระทรวงมหาดไทย** โดย**กรมการพัฒนาชุมชน** ได้จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอ และตำบล พ.ศ.2562 หรือ **One Plan** ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนแผนพัฒนาระดับพื้นที่ครั้งใหญ่ ครอบคลุมทุกตำบลทั่วประเทศ

โดยทำงานผ่าน**คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.)** ร่วมกับ **คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.)** และ**ผู้ที่เกี่ยวข้อง** เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยจะมีการจัดทำแผนงาน โครงการ กิจกรรม และจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน และจัดส่งให้**คณะกรรมการบริหารงานอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.)** หรืออาจจะส่งไปยังหน่วยงานที่มีงบประมาณสนับสนุน สร้างการเชื่อมโยงการพัฒนาในระดับจังหวัด ระดับภาค ไปจนถึงระดับประเทศ โดยมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตามแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในประเด็นการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ ได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาแบบบูรณาการสร้างความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับแผนทุกระดับ

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

คณะกรรมการศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนระดับตำบล (ศอช.ต.) และคณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) จัดเวทีบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล จำนวน 1 วัน

1

ศึกษา ทำความเข้าใจ แนวทางการบูรณาการ แผนชุมชนระดับตำบล และการจัดทำแผน จากกระทรวงมหาดไทย ที่ได้จัดทำเอกสารแนวทางการ สร้างสัมมาชีพชุมชนปี 2562

2

คัดเลือกตำบลที่มี หมู่บ้านเป้าหมาย สร้างสัมมาชีพชุมชน ปี 2563 (หากไม่ครบ ให้คัดเลือก จากปี 2560-2562)

3

กำหนดกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการจัดเวทีบูรณาการ แผนชุมชนระดับตำบล เพื่อเชื่อมประสาน กับแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้มีการสนับสนุน การสร้างสัมมาชีพชุมชน

4

จัดเวทีสนับสนุน ศอช.ต. และ ก.บ.ต. รวบรวมข้อมูลตำบล วิเคราะห์แผนชุมชนแต่ละหมู่บ้าน เน้นด้านสัมมาชีพชุมชน เชื่อมโยง ต้นทาง-กลางทาง-ปลายทาง เข้าถึงงบประมาณ ยกย่องแผนชุมชนระดับตำบล เพื่อส่งพิจารณาเวทีบูรณาการ แผนชุมชนระดับตำบล

5

เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน เป็นทีมวิทยากรกระบวนการ ร่วมกับ ศอช.ต. และ ก.บ.ต. ในเวทีบูรณาการแผนชุมชน ระดับตำบล

6

สนับสนุน ให้ ศอช.ต. และ ก.บ.ต. จัดทำรูปแบบแผนชุมชนระดับตำบล ตามแบบฟอร์มที่กำหนด และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์การปกครองท้องถิ่น, สำนักงานปกครองอำเภอ เพื่อนำแผนไปใช้ประโยชน์ต่อไป

แนวทางการดำเนินงาน ปี 2564 จำนวนตำบลที่มีการบูรณาการ แผนพัฒนาตำบล 7,036 ตำบล

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหา

ก.บ.ต. ร่วมกับ คอช.ต. และผู้เกี่ยวข้อง นำแผนชุมชน หรือ แผนพัฒนาหมู่บ้านทุกหมู่/ทุกชุมชนในตำบลมาวิเคราะห์ร่วมกัน ค้นหาปัญหาที่จำเป็นเร่งด่วนที่เกิดจากปัจจัยในชุมชน หรือนอกชุมชน ทั้งศักยภาพของตำบล ปัญหา แนวทางแก้ไข และประมวผล เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมย่อย หรือเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำแผน พัฒนาตำบล

นำข้อมูลทั่วไป และที่เจาะลึก แต่ละด้านของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน มารวบรวมเป็นข้อมูล ระดับตำบล เพื่อนำมาวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และ ข้อจำกัดของชุมชนให้มีความ มั่นยำ ชัดเจน สามารถนำมา กำหนดทิศทาง/เป้าหมาย การพัฒนาได้อย่างเหมาะสม กับบริบทของตำบล

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผล

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของ การดำเนินการทบทวนรายละเอียด ข้อมูลให้เชื่อมโยงกัน และจัดทำ แผนพัฒนาตำบล ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาตำบล ที่กรมการพัฒนาชุมชนกำหนด แล้วรายงานให้สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัดทราบ

ข้อดีของการมีแผนพัฒนาตำบล

1. เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ผู้นำ กลุ่มองค์กร และเครือข่ายต่าง ๆ ในระดับตำบล มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์ วางแผน พร้อมจัดทำ แผนงาน/โครงการ ในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

2. ทำให้เกิดการบูรณาการแผนชุมชนสู่แผนพัฒนาตำบล

สะท้อนปัญหาประชาชนในพื้นที่ และเชื่อมโยงสู่ แผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัด

3. เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหมู่บ้าน/ตำบล

4. ต่อยอดงบประมาณในการพัฒนาชุมชน

ผ่านกิจกรรมหรือผลผลิตที่เกิดจากงานพัฒนาชุมชน นำมาระบุในแผนพัฒนาตำบล เพื่อขอรับงบประมาณจากส่วนต่าง ๆ

จากผลการดำเนินงานในปี 2563 ที่ผ่านมา มีตำบล ที่มีการบูรณาการแผนชุมชนระดับตำบล จำนวน 6,766 ตำบล โดยร้อยละ 85 ของตำบลที่มีการบูรณาการแผนชุมชน สามารถ สร้างสัมมาชีพและนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ ชุมชนได้ สำหรับในปี 2564 มีจำนวนตำบลที่มีการบูรณาการ แผนพัฒนาตำบลเพิ่มขึ้นเป็น 7,036 ตำบล

ตำบลทอนหงส์ อำเภอพรมคีรี

จังหวัดนครศรีธรรมราช

นับเป็นหนึ่งในตำบลที่มีการบูรณาการแผนชุมชนที่ได้ ประสิทธิภาพ สร้างความสำเร็จให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม

รู้จักตำบลทอนหงส์

ตำบลทอนหงส์ อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอพรมคีรี ห่างจากตัวอำเภอ 5 กิโลเมตร มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4016 สายนครศรีธรรมราช-นบพิตำ ตัดผ่านตำบล บริเวณ ด้านตะวันตกของตำบลเป็นภูเขา คือ เทือกเขานครศรีธรรมราช

เนื้อที่ประมาณ 128.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 80,375 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลทั้งหมด 22,920 ไร่

จำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,273 คน/2,153 ครัวเรือน **ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน ดังนี้** 1.บ้านแก้วกอ 2.บ้านดอนคา 3.บ้านอ้ายเขียว 4.บ้านอ้ายคู 5.บ้านโนนเขียว 6.บ้านวังลุ่ม 7.บ้านคลองเมียด 8.บ้านชุมขลิ้ง 9.บ้านโนนเขียว 2

ลักษณะอาชีพ ส่วนใหญ่ชาวบ้านในตำบลทอนหงส์ มากกว่าร้อยละ 81 ของครัวเรือน ทั้งหมดประกอบอาชีพทางการเกษตรโดยเฉพาะการทำสวนยางพารา สวนผลไม้ อาทิ มังคุด เงาะ ทุเรียน ลองกอง

รายได้เฉลี่ย จากการประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา รายได้เฉลี่ย 25,500-30,000 บาท/ครัวเรือน/ปี อาชีพการทำสวนผลไม้ ประมาณ 50,000-200,000 บาท/ครัวเรือน/ปี

นางสาวสุกรีชา อรุณจิตต์ พัฒนาการอำเภอพรมคีรี

เผยว่า ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระตุ้นให้ทุกหมู่บ้าน ทุกตำบลตระหนักถึงความสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งจุดแข็งของตำบลทอนหงส์ว่า การมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็งจะสร้างแผนพัฒนาชุมชนที่ได้ประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของชุมชน

“สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพรมคีรี ได้เข้าไปพัฒนาชุมชนด้วยการสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน

นางสาวสุกรี ธาราจิตต์ พัฒนาการอำเภอพรหมคีรี

ถึงจุดดี จุดด้อยของแต่ละพื้นที่ และนำปัญหา อุปสรรค ในการพัฒนาแต่ละพื้นที่มาวิเคราะห์อย่างรอบด้าน และแผนพัฒนาชุมชนที่ดี ควรมีการปรับแผนให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยปรับทุก 1 ปี สำหรับที่ตำบลทอนหงส์ มีข้อดีตรงที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง ให้ความร่วมมืออย่างดี ทำให้การขับเคลื่อนแผนพัฒนาชุมชนมีความก้าวหน้า ซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน คือ การบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งผู้นำหมู่บ้าน ส่วนราชการ สาธารณสุข ฯลฯ มีการทำงานร่วมกัน ทุกส่วนมาช่วยกันขับเคลื่อนแผน ซึ่งจะทำให้แผนพัฒนาชุมชน นั้นมีประสิทธิภาพ และทำให้งานประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านนายพิทยาธร ผ่องสมัย นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ พัฒนาการประจำตำบลทอนหงส์ เล่าถึง การเข้าไปสร้างความรู้ ความเข้าใจ กับชาวบ้านเรื่องการพัฒนาหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งแม้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่ก็ถือเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ไปกระตุ้นให้คนในหมู่บ้านเห็นความสำคัญของแผนพัฒนาหมู่บ้านสู่แผนพัฒนาตำบล

“สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพรหมคีรี เข้าไปทำความเข้าใจเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อให้หมู่บ้านตระหนักว่าหมู่บ้านมีความสำคัญอย่างไร ข้อมูลทั่วไปและเรื่องสำคัญ

นายพิทยาธร ผ่องสมัย นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ พัฒนาการประจำตำบลทอนหงส์

ต่าง ๆ เสมือนเป็นเข็มทิศของหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งเป็นข้อมูลเปิดที่หากหน่วยงานอื่นอยากรู้จักก็สามารถสืบค้นได้ หลังจากนั้น มีการจัดประชุมตกลึกเรื่องปัญหาที่พบในหมู่บ้าน มีการทำ SWOT ข้อดี ข้อด้อย ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปพัฒนาให้ดีขึ้น และส่งต่อแผนระดับตำบลนี้ไปสู่อำเภอต่อไปยังแผนจังหวัด คือการบูรณาการแผนพัฒนาร่วมกันจากทุกหน่วยงาน”

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับ ตำบลทอนหงส์ ก.บ.ต. และ ศอช.ต. ร่วมกันสร้างกระบวนการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อให้แผนพัฒนาตำบลสามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหมู่บ้านอย่างแท้จริง มีการจัดประชาคมหมู่บ้าน สสำรวจข้อมูลประชากร วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตลอดจนบริบทต่าง ๆ ของพื้นที่ และได้ทราบปัญหาที่เร่งด่วนคือ **ปัญหาคุณภาพของน้ำ**

น้ำที่สูบขึ้นมาจากแหล่งน้ำธรรมชาติจะมีสีแดง ขุ่น และมีตะกอน ไม่เหมาะจะนำไปอุปโภค

“ตำบลทอนหงส์ ประกอบด้วย 9 หมู่บ้าน แต่มี 2 หมู่บ้านที่ได้รับผลกระทบเรื่องคุณภาพน้ำเป็นอย่างมาก คือ หมู่บ้านวังลุง และหมู่บ้านเก้ากอ โดยน้ำที่ใช้อุปโภคเป็นการสูบน้ำมาจากบ่อ และไม่มีที่ปักน้ำ น้ำมีลักษณะเป็นสีแดง ขุ่น และมีตะกอน จึงได้แจ้งถึงที่มาที่ไปของปัญหา วัตถุประสงค์และแนวทางแก้ไขปัญหาไว้ในแผนพัฒนาชุมชน ขอความอนุเคราะห์การจัดหาสถานที่ตั้งและก่อสร้างแท้งค์น้ำ กักเก็บน้ำไว้สำหรับพักน้ำก่อนนำไปใช้ ซึ่งขณะนี้เขียนแผนเสร็จเรียบร้อยแล้ว และส่งแผนนี้ไปยังอำเภอ - จังหวัด โดยอยู่ระหว่างพิจารณางบประมาณปี 2564 นับเป็นการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำ เพิ่มคุณภาพชีวิต ให้กับคนในหมู่บ้านได้อย่างเป็นรูปธรรม สะท้อนถึงความสำคัญในการใช้แผนพัฒนาหมู่บ้านเป็นเครื่องมือ โดยไม่ต้องรอหน่วยงานท้องถิ่น”

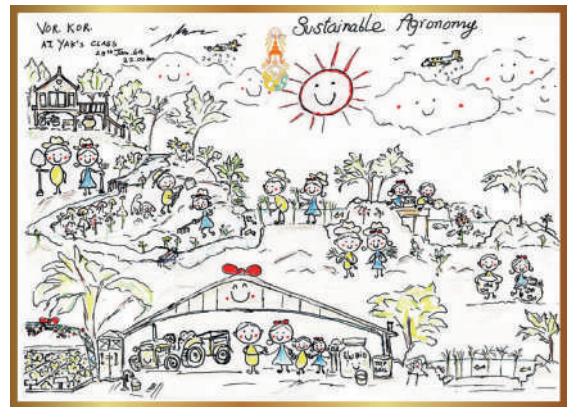
นอกจากนี้ นายพิทยาธร ผ่องสมัย พัฒนาการประจำตำบลทอนหงส์ ยังกล่าวถึงแผนในอนาคตว่า จะเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมอาชีพ รายได้ที่มีมั่นคง ควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคงทางอาหาร เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ชุมชนต้องสร้างแหล่งอาหาร ปลูกพืชผักสวนครัว เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเอง และเลี้ยงชีพได้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

พัฒนาพื้นที่ตามหลักทฤษฎีใหม่ ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา พช.”

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการน้อมนำแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงจากภายในชุมชน ภายในประเทศ และภายนอกประเทศ จากสังคมโลกที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการพัฒนาประชาชนให้เข้าใจในแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จนเกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสมดุล ระหว่างการมีปัจจัยในการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐาน ฐานทางเศรษฐกิจ กับการสร้างภูมิคุ้มกัน เพื่อรับมือกับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนรู้เงื่อนไขในทุกพื้นที่ ได้มีวิถีปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขั้นพื้นฐาน สำหรับการพออยู่ พอกิน ในแต่ละครอบครัว โดยสอดคล้องกับภูมิสังคมที่แต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน ของปัจจัยพื้นฐาน ด้านศักยภาพ วิถีชีวิต วัฒนธรรม และอัตลักษณ์

กรมการพัฒนาชุมชน เน้นให้น้ำหนักการเรียนรู้ในรูปแบบ “โคก หนอง นา พช.” มาเป็นกิจกรรมย่อยในการจัดทำศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง รูปแบบ “โคก หนอง นา พช.” เนื่องจาก

ภาพพระราชทาน

เป็นรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากร/ชีวิต/ชุมชน ในภาพรวม ดิน น้ำ ไฟ โดยเฉพาะคนและอาชีพที่ประสบความสำเร็จ ในการใช้พัฒนาครัวเรือนและชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม โดยได้มีเจ้าของที่ดินสมัครใจ เข้าร่วมเรียนรู้ในโครงการ และยินยอมให้ใช้ที่ดินในการดำเนินกิจกรรมเป็นแหล่งเรียนรู้วิถีชีวิต ที่ลงมือฝึกปฏิบัติจริงร่วมกับครอบครัวพัฒนา เป็นศูนย์เรียนรู้ถ่ายทอดวิธีการและองค์ความรู้ ให้กับคนในชุมชน

นางเบญจวรรณ อ้อฉาว ชาวบ้านโคกจุฬา ตำบลบ้านหลวง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กล่าวว่า ตนได้ลาออกจากงานเนื่องด้วยปัญหาสุขภาพ และได้เริ่มดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยตนเอง นับตั้งแต่ปี 2555 **โดยการปลูกทุกอย่างที่กิน กินทุกอย่างที่ปลูก เหลือกก็ขายและแบ่งปัน** ถึงแม้จะมีคนบอกว่าทำไปทำไม ทำไปเหลือก็ขายไม่ได้หรอก แต่ตนก็ไม่ได้สนใจ และได้ดำเนินการจนเห็นผลเป็นรูปธรรม ส่วนเกินจากการบริโภค ในครัวเรือนก็นำไปแบ่งปัน และขายโดยการหาตลาดเอง จึงสามารถขยายผลไปยังเครือข่าย และเพื่อนบ้านใกล้เคียง จนกระทั่งในปี 2560 **กรมการพัฒนาชุมชน** ได้สนับสนุน กระบวนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง จนสามารถขยายผลไปได้ทั้งหมู่บ้าน และในปี 2561 จึงได้จัดตั้งเป็น ศูนย์เรียนรู้และขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ต่อมาในปี 2563 กรมการพัฒนาชุมชน ได้สนับสนุนความรู้ในเรื่อง

การออกแบบเพื่อการจัดการพื้นที่ตามหลักของเกษตรทฤษฎีใหม่
ประยุกต์สู่ “โคก หนอง นา” ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชน
นครนายก จังหวัดนครนายก

ในพื้นที่ 3 ไร่ ของนางเบญจวรรณ ได้ออกแบบพื้นที่
ใหม่แอ่งน้ำ เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีน้ำใช้ตลอดปี มีพืชผักหลากชนิด
ทั้งไม้สูง กลาง เตี้ย ไร่ดินและไต่ดิน รวมถึงสัตว์ชนิดต่าง ๆ
และยังมีจุดเรียนรู้ เช่น กบในกระชัง ไก่ไข่อารมณ์ดี 1 หลุม
พอเพียง เสวียนยังชีพ ปุ๋ยชีวภาพ เต้าเห่าถ่าน ป่า 3 อย่าง
ประโยชน์ 4 อย่าง ไม้ 5 ระดับ และธนาคารน้ำใต้ดิน เป็นต้น
โดย**นางเบญจวรรณ อื้อฉาว** และแกนนำในบ้านโคกจุฬา เป็นผู้
ที่ไม่ปิดกั้นตนเอง พร้อมเปิดรับความรู้และสิ่งใหม่ ๆ เสมอ
จนปัจจุบันบ้านโคกจุฬา เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

นายณัฐพงศ์ เพชรดีค้าย ชาวบ้านหนองสะโน หมู่ที่ 3
ตำบลวังยาง อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ได้เข้าร่วมเป็น
แกนนำการพัฒนาตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ซึ่งแต่เดิมมีความสนใจ
ในรูปแบบ “โคก หนอง นา” มาก่อนแล้ว จึงมีความคาดหวัง
ว่าจะสามารถเป็นตัวอย่างและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนในชุมชน
บ้านหนองสะโน ในการสร้างความมั่นคงในแหล่งทำกิน
ด้านการเกษตร เลี้ยงสัตว์ สู้ภัยแล้ง ผืนดินที่แตกกระแหง
ให้กลับมาอุดมสมบูรณ์ โดยปรับปรุงพื้นที่รองรับฝนธรรมชาติ
และการเชื่อมโยงวงจรชีวิตพืช สัตว์ ให้เดินทางร่วมกันได้

นายณัฐพงศ์ ได้นำพื้นที่ขนาด 3 ไร่ เข้าร่วมโครงการฯ
ออกแบบพื้นที่ โดยใช้แบบมาตรฐานของกรมการพัฒนาชุมชน
และได้ผ่านการอบรมสร้างแกนนำขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ณ พื้นที่ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา นครพนม และสำนักงาน

พัฒนาชุมชนอำเภอวังยาง ได้จัดส่งมอบส่งเสริมการเรียนรู้วิถีชีวิต
เศรษฐกิจพอเพียง การจัดทำแผนพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง
การขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับ
หมู่บ้าน และได้ดำเนินการขุดปรับพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ให้เป็น
“โคก หนอง นา” ตามโครงการฯ เรียบร้อยแล้ว

นายณัฐพงศ์ เพชรดีค้าย กล่าวว่า มีความภาคภูมิใจ
เป็นอย่างยิ่งที่ที่ดินได้กลายเป็นศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ
“โคก หนอง นา” ซึ่งต่อไปจะเป็นประโยชน์ และสร้างองค์ความรู้
ที่มีค่าให้กับคนในชุมชน และกล่าวขอบคุณกรมการพัฒนาชุมชน
สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครพนม สำนักงานพัฒนาชุมชน
อำเภอวังยาง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความรู้ และให้โอกาส
ในการดำเนินงานโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
กิจกรรมการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ทฤษฎีใหม่รูปแบบ “โคก หนอง นา”
จนสำเร็จเป็นรูปธรรมในครั้งนี้

นายวิรัตน์ พระนา (คนที่ 2 จากซ้าย)

เช่นเดียวกับ **นายวิรัตน์ พระนา** แกนนำ หมู่บ้าน **เศรษฐกิจพอเพียง** ในอำเภอบึงนาราง บ้านหนองนกเขียน หมู่ที่ 5 ตำบลขามป้อม อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร ได้เข้าร่วมเป็นแกนนำการพัฒนาตามโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยนำพื้นที่ขนาด 3 ไร่ มาพัฒนาเป็นศูนย์เรียนรู้ตามแบบมาตรฐานกรรมการพัฒนาชุมชน เพราะเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์มากกว่าความเสียหาย **มองว่าโครงการนี้จะพัฒนาได้ต้องเริ่มจากตนเอง โดยทำแล้วมีเหลือก็แบ่งปัน และนำไปขายสร้างรายได้ให้ครอบครัว รวมไปถึงการพัฒนาคนในชุมชน โดยการทำให้เป็นตัวอย่างให้ดู** ซึ่งขณะนี้ได้ผ่านการอบรมสร้างแกนนำขับเคลื่อนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเรียบร้อยแล้ว และอยู่ระหว่างการดำเนินการพัฒนาพื้นที่ศูนย์เรียนรู้พัฒนาวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียงระดับหมู่บ้าน

กรรมการพัฒนาชุมชน มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะส่งเสริมให้ทุกคนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับทุกกลุ่มคน และทุกองค์กร โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต เพราะเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่เป็นแนวปฏิบัติตน ไม่ว่าจะอยู่ในกิจกรรมหรืออาชีพใด ก็สามารถนำไปปฏิบัติได้ ที่สำคัญคือการส่งเสริมให้ประชาชน มีทัศนคติ และสร้างลักษณะนิสัยพึ่งตนเอง เพื่อการพัฒนาตนเอง ตามบริบทพื้นที่และภูมิสังคม สามารถเสริมสร้างและยกระดับขีดความสามารถของชุมชน เพื่อให้คนยังชีพอยู่ได้ มีงานทำ มีรายได้ ทำให้เศรษฐกิจชุมชนฟื้นตัว และสามารถพัฒนาสู่อนาคตได้อย่างสมดุลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ	อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
	นางวิไลวรรณ ไกรโสดา	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
	นายนิวัติ น้อยผาง	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
	นายสุรศักดิ์ อักษรกุล	รองอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน
	นางสาวนิภา ทองก้อน	ผู้อำนวยการสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน

คณะทำงาน	นางสาวศศิวิมล ยินดี	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการเรียนรู้ชุมชน
	นางสาวพิมพ์ชนา พิชาพันธ์โกศล	นางสาวสุชาดา ทศานนท์
	นางสมพิศ ปุนจตุรัส	นางกมลณี วงศ์สว่าง
	นางสาวอวยลักษณ์ แก้วศรีพจน์	นางสาวชุดิณณานันท์ อุตสาหะ
	นางสาวสาวตรี ศักดิ์เกิด	นางศุภรสมิ์ กดาพิทักษ์
	นางสาวชุติมา ภูมิแก้ว	นางสาวพัชรรัตน์ นาวา
	นางสาวปริศรา อ่ำมาลี	นางสาวลดา นพรัตน์
	นายภานุมาศ ตริสุวรรณ	นางสิริวัตรมัย จันทรวงษ์

พัฒนาคือสร้างสรรค์

เอกสารสรุปบทเรียนเด่นในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550
อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 5
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210
โทรศัพท์/โทรสาร : 02 141 6131, 02 143 8913
<http://chumchon.cdd.go.th>

